

viet nam BULLETIN

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie: P. van Dorp
P. Korver
O.D.v.d. Muyzenberg
Tineke Nijenhuis
A.A. Regtien

Red./adm. adres:
Vietnam Bulletin, ASVA,
Weesperstraat 51, Amsterdam 4
Gironr. 1281198 t.n.v.
Vietnam Bulletin

Abonnement f 5,-- per half jaar
Los nummer f 0,40

No. 4 21 juli 1966

In het februari-nummer van het Amerikaanse blad Pamparts schreef sergeant-majoor Duncan in een lang artikel --waaruit wij de voornaamste passages hebben overgenomen-- waarom hij Zuid-Vietnam heeft verlaten en het Amerikaanse leger de rug heeft toegekeerd.

H E T W A S E E N G R O T E L E U G E N

door Donald Duncan

Sergeant-majoor Duncan verliet het Amerikaanse leger in september 1965 na 10 jaar dienst, waaronder 6 jaar in de Special Forces en 18 maanden actieve gevechtssdienst in Vietnam. Tijdens zijn verblijf in Vietnam kreeg hij de Zuid-Vietnamese Zilveren ster, de Infanterie Gevechtsonderscheiding, de Bronzen Ster en de "Air Medal" van het Amerikaanse leger. Hij werd voorgedragen voor de Amerikaanse Zilveren Ster en hij was de eerste dienstplichtige in Vietnam die werd voorgedragen voor het Legioen van Verdienste. Beide voordrachten zijn nog in behandeling. Hij nam deel aan vele missies achter de vijandelijke linies in Oorlogszone D, Vung Thao en de An Khe Vallei. In maart 1965 sloeg hij het aanbod om tot kapitein te worden gepromoveerd af. In plaats daarvan verliet hij Viet Nam op 5 september 1965 en kreeg hij vier dagen later eervol ontslag uit het leger.

"Toen ik 10 jaar geleden voor het leger werd opgeroepen, was ik een militante anti-communist. Zoals de meeste Amerikanen kon ik me niet voorstellen dat iemand het communisme boven de democratie zou verkiezen. Mijn diepe afkeer van deze ideologie kwam, naar ik aanneem, gedeeltelijk voort uit het feit dat ik Rooms-Katholiek ben, gedeeltelijk uit de berichtgeving in de nieuwe media over het communisme en gedeeltelijk uit het feit dat mijn stiefvader in Boedapest was geboren. Hoewel hij als jongeman naar de Verenigde Staten was gekomen, was het grootste deel van zijn familie in Europa achtergebleven. Van tijd tot tijd kreeg ik voorbeelden te horen van de gruwelen van het leven onder het communisme. Kort na mijn rekrutentijd werd ik naar Duitsland gestuurd. Ik was daar ten tijde van de Russische onderdrukking van de Hongaarse opstand. Net als mijn medesoldaten voelde ik me teleurgesteld en bedrogen dat de VS de Hongaren niet te hulp wilde komen. Woedend volgde ik de

akties waarbij brute kracht werd gebruikt tegen mensen die waren gewapend met stokken, met gestolen wapens en met de begeerte naar onafhankelijkheid. Terwijl ik in Duitsland diende, kwam ik toevallig in contact met de Special Forces. Ik kwam zo sterk onder de indruk van hun toewijding en hun élan, dat ik besloot mij vrijwillig aan te melden voor de dienst bij dit onderdeel. Tegen 1959 werd ik toegelaten tot de Special Forces en werd ik in Fort Bragg opgeleid. Ik zou spoedig een hoop te weten komen over dit onderdeel en over de mensen die er deel van uit maakten. Een aanzienlijk deel van hen waren mensen die onder de Lodge Act vielen - mensen die uit landen achter het IJzeren Gordijn waren gevlucht. Hun anti-communisme grensde aan het fanatisme. Velen van hen die, net als ik, bij de Special Forces waren gegaan om iets positiefs te doen, zouden later vertrekken omdat de "dingen" niet snel genoeg gebeurden. Zij zouden later in Afrika en Latijns Amerika opduiken in dienst van anderen of als onafhankelijke agenten van de CIA.

De training was er oorspronkelijk op gericht om door Amerikaanse groepen guerilla-bewegingen in vreemde landen te laten organiseren. De nadruk werd erop gelegd dat guerilla's geen gevangenen konden maken. Men vertelde ons voortdurend: "Jullie hoeven ze zelf niet te doden - laat jullie inheemse kollega's dat maar doen". In een cursus die "Maatregelen tegen Vijandelijke Ondervraging" heette, leerden we de NKVD (Russische geheime dienst)-martelmethoden om inlichtingen los te krijgen. Het werd overduidelijk dat deze naam slechts camouflage was om ons "andere" manieren van ondervraging te leren, die we konden gebruiken wanneer de tijd ontbrak voor fijnzinniger methoden, bijvoorbeeld de oude koud water-heet water-behandeling of de delikate operatie die bestond uit het vastklemmen van iemands testikels

in een kleine bankschroef. Wanneer we op de man af vroegen of we deze methoden moesten gebruiken, was het antwoord: "Dat kunnen we jullie niet zeggen. De Amerikaanse Moeders zouden het daar niet mee eens zijn." Deze sarkastische hypokrisie werd met gelach ontvangen. Onze eigen legermensen leren deze en nog ergere dingen aan Amerikaanse soldaten. Tegelijkertijd veroordelen ze de Vietcong-guerilla's omdat die volgens hen precies dezelfde dingen doen. Ik zou later getuige zijn van de gewoonte om gevangenen over te leveren aan het ARVN (het Zuid-Vietnamese regeringsleger) voor "ondervraging" en voor de gruwelen die daar uit voortkwamen.

Over de hele opleiding lag een opwindend waas van geheimzinnigheid. Er werden voortdurend toespelingen op gemaakt, dat "op dit zelfde moment" mannen van de Special Forces op geheime missie waren in diverse Latijns Amerikaanse en Aziatische landen. Het thema van het anti-communisme werd overal door verweven. Aanbevolen lectuur bleek altijd literatuur over hersenspoelingen en gruwelverhalen - het leven onder het communisme - te zijn. De vijand was DE VIJAND. Er bestond geen twijfel aan dat de VIJAND het communisme en de communistische landen was. Er waren nooit aanwijzingen dat de Special Forces zouden worden gebruikt om de guerillastrijd te beginnen tegen de regering van een door fascistisch beheerst land."

Na zijn opleidingstijd in Amerika wordt Duncan uitgezonden naar Zuid-Vietnam.

"Mijn eerste indrukken van Vietnam kreeg ik door het raam van het straalvliegtuig terwijl we over Saigon en omstreken vlogen. Toen ik naar beneden keek dacht ik: "Nou, die boerderijen en die stad daar zouden overal ter wereld kunnen liggen." De rit van Tan Son Nhut naar het centrum van de stad maakte een einde aan die illusie.

(.....)

Honderden bars met namen in Amerikaanse stijl (Playboy, Hungry I, Flamingo) en voorzien van granaatvrije afschermingen. Huizen gemaakt van pakkisten, die drie of vier gezinnen huisvesten, staan naast ruime villa's, compleet met militaire wacht. Overal Amerikaanse soldaten in sporthemden, slacks en met camera's; motorfietsen, die met veel lawaai ruimte maken voor een haastige functionaris in een grote, glanzende auto, passeren een kruispunt waar de afdrukken van honderden paardenhoeven in het zachte, smeltende asfalt staan. Verwarring, lawaai, geuren, mensen - bijna overstelpend. Ik werd eerst in Saigon geleverd als terrein-specialist voor het 3e en 4e Corps Tactical Zone in het Special Forces Tactical Operations Center. En mijn opvoeding begon daar. De officieren en onderofficieren waren unaniem in hun verachting van de Vietnamezen.

De ambtenaren en de regering in Saigon, het ARVN (het Vietnamese regeringsleger), de LLDB (de Luc Luong Dac Biet-Vietnamese Special Forces) en de gewone Vietnamezen werden voortdurend gekritiseerd. De regering was waardeloos, de ambtenaren corrupt, het ARVN laf, de LLDB alle drie en de gewone mensen onontwikkelde dieven. (De LLDB werd ook als "dieven" gekwalificeerd)

Ik was geschokt. Ik werkte met mensen die waarschijnlijk tot de meest toegewijde Amerikanen in Vietnam behoorden. Zij waren zogenaamd in Vietnam om "onze Vietnamese vrienden" bij te staan in hun strijd voor de democratie. Hun houding was daarmee kennelijk niet in overeenstemming.

Als de mensen "aan onze kant" zo waren, waarom steunden ze dan en waarom besteedden we anderhalf miljoen dollar per dag in hun land? Het antwoord was altijd hetzelfde: "Ze zijn anti-communistisch", en dat scheen alles te moeten verklaren. Als gevolg van deze afzondering waren mijn eerste waarnemingen van alles in Vietnam gekleurd. Ik verviel bijna in de gewoonte, of geestelijke luiheid, om Vietnam niet te beoordelen op basis van wat ik zag en hoorde, maar op basis van wat andere bevooroordeelde Amerikanen me vertelden. Als je iets tegenstrijdigs ziet, is er altijd wel een landgemoot bereid om de betekenis ervan voor je te interpreteren, en die zal niet gunstig voor de Vietnamezen zijn. Dat is gedeeltelijk een gevolg van het type Vietnamezen dat de gemiddelde Amerikaan ontmoet, gekoppeld aan de typische Amerikaanse vooroordelen. In zijn werktijd heeft de Amerikaanse soldaat voornamelijk te maken met de Vietnamese militairen. Veel (of de meeste) van de hogere officieren hebben hun rang bereikt door de positie van hun familie, als beloning voor politieke steun en door rijkdom. De meeste burgerlijke gezagsdragers hebben hun positie op dezelfde manier bereikt. Ze gebruiken hun functies in de eerste plaats om hun persoonlijke rijkdom te vergroten. Er bestaat nauwelijks sociaal contact tussen de gewone Amerikaanse Jan Soldaat en zijn Vietnamese kollega.

Het meeste contact tussen Amerikanen en Vietnamezen blijft beperkt tot taxi-chauffeurs, arbeiders, sekretarissen, leveranciers en barmeisjes. Al deze mensen hebben één ding gemeen: ze zijn voor hun broodwinning afhankelijk van de Amerikanen.

De laatste drie categorieën hebben nog iets anders gemeen: behalve dat ze Engels van wisselende kwaliteit spreken, zijn ze bereid de Amerikanen alles te vertellen wat ze willen horen zolang het geld maar blijft stromen. Noch de burger noch de militair met wie de Amerikaan gewoonlijk in contact komt, is representatief voor het Vietnamese volk.

Veel van onze militairen, officieren en soldaten, hebben hun rassenvooroordelen meegenomen, en spreken over de Vietnamezen als "slopes" of "gooks", twee troetelnaampjes die uit Korea zijn overgebleven. Andere fraaie voorbeelden van Amerikaanse democratie in actie zijn de gesegregeerde bars. Hoewel er uitzonderingen zijn, gaan negers in Saigon, Nha Trang, Da Nang en sommige andere grote steden geen blanke bars binnen, tenzij ze het risico willen lopen eruit gegooid te worden. Ik heb meer dan één incident gezien, waarbij een pas gearriveerde neger een fout maakte en de verkeerde bar binnenging. Als het beledigende gefluit niet voldoende was om hem te doen vertrekken, werd hij er vierkant uit gegooid. Er zijn gevallen geweest dat dergelijke dingen bijna tot een oproer hebben geleid.

Het is overduidelijk dat de Vietnamezen ook een hekel aan ons hebben. We maken veel van de fouten van de Fransen, en in veel gevallen zijn onze fouten erger. Arrogantie, oneerbiedigheid, onbeleefdheid en onze eigen speciale vorm van onkunde zijn niet geschikt om vrienden te maken. Deze afkeer varieert tussen stijve beleefdheid en duidelijke haat. Hij is zo algemeen dat, wanneer een Vietnamees die met een Amerikaan werkt bereidwillig, energiek, nauwgezet en eerlijk blijkt te zijn, hij daardoor automatisch ervan verdacht wordt een Vietcong-agent te zijn."

Duncan wordt ingezet als contraguerilla-specialist en hij maakt verschillende akties mee, waarbij hij wordt gedropped in door de Vietcong beheerste gebieden.

"Eén van de eerste axioma's van de onkonventionele oorlogsvoering die je leert, is dat geen enkele opstandige of guerillabeweging het kan uithouden zonder de steun van het volk. Bij de research die ik als terreinspecialist uitvoerde, ontdekte ik, in provincie na provincie, dat de Vietcong-guerilla's waren begonnen als kleine groepen. Ze waren nu op bataljon- en regimentssterkte. Voor ik vertrok kon de Vietcong in bijna elke provincie troepen op divisiesterkte in het veld brengen. Zo'n groei is niet alleen onmogelijk zonder de steun van het volk, er is in feite een overweldigend mandaat voor nodig. Toch hoorden we steeds, zowel van onze eigen regering als van die in Saigon, dat de overgrote meerderheid van het Zuid-Vietnamese volk tegen de Vietcong was. Als ik de aandacht op die contradictie vestigde, werd mij altijd gezegd dat het volk slechts uit angst de Vietcong hielp. De Vietcong scheen het volk door moord en marteling in de greep van de angst te houden. Dit argument ging ook in tegen wat mij geleerd was. Aan de Special Forces wordt onderwezen dat betrouwbare steun slechts door vriendschap en vertrouwen kan worden verkregen. Bovendien, de geschiedenis sprak het "angst"argument tegen. Het volk vreesde en haatte de Fransen en kwam tegen hen in opstand. Het werd overduidelijk dat een minderheidsbeweging geen vijandige meerderheid in de hand kon houden. Zuid-Vietnam is een betrekkelijk klein land, dat bezaaid is met duizenden kleine dorpjes. In dat zeer beperkte gebied kunnen compagnieën en bataljons van de Vietcong letterlijk onder de neus van de regeringstroepen manoevreren en leven, zonder dat

de bevolking hun bewegingen verraadt, hoewel het betrekkelijk eenvoudig zou zijn om die informatie door te geven. De bewegingen van de regeringstroepen worden daarentegen altijd gerapporteerd. In een aktie tegen de Vietcong kan de regering slechts door vervoer met helicopters hopen de tegenstander te verrassen. Zelfs dat vormt nog geen garantie. Toen generaal Nguyen Khan nog hoofd van de regering in Saigon was, gaf hij toe dat sympathisanten en agenten van de Vietcong overal zaten, zelfs in de hoogste kringen, toen hij verklaarde: "Elke operatie waarbij meer dan vier uur verloopt tussen opzet en uitvoering, is gedoemd te mislukken." Hij maakte die opmerking in de laatste dagen van zijn regeringsperiode, kort nadat een door hem persoonlijk geleide aktie ten noorden van Saigon noodlottig was geëindigd.

Om de "angst"theorie te ondersteunen wees men mij op het doden van dorpshoofden en gezinnen. Degenen die zo graag op deze moorden wezen, negeren bepaalde feiten. Provincie-, distrikts-, en dorpshoofden worden benoemd, niet verkozen. Maar al te vaak zijn lage ambtenaren niet eens mensen uit de streek, maar vreemden die worden beloond voor politieke gunsten. Degenen die wel uit de streek komen, worden beschouwd als verraders, omdat ze zich door met Saigon samen te werken tegen hun eigen mensen keren. Guerilla's of partizanen die in de Tweede Wereldoorlog verraders doodden, werden in Amerikaanse films tot helden gemaakt. Zij die het doden door de Vietcong van deze mensen met afschuw bekijken en dat gebruiken als rechtvaardiging voor de noodzaak om de Vietcong te verslaan, realiseren zich niet, dat onze eigen militairen dergelijke akties als een goede strategie beschouwen, wanneer de situatie omgekeerd is. Wanneer aan de Special Forces wordt onderwezen hoe je een guerilla-oorlog in een vijandelijk land moet opzetten, wordt het doden van onpopulaire funktionarissen genoemd als een middel om vrienden onder de bevolking te maken. Het organiseren van speciale moordenaarsgroepen voor dit doel wordt aanbevolen. Ik ken een aantal gevallen waarin officieren van de Special Forces voorstelden om Vietcong-gevangenen te doden. In één geval, waarbij ik zelf was betrokken, hadden we in de vallei rondom An Khe gevangenen opgepikt. We wilden geen gevangenen maken, maar ze vielen ons in handen. We moesten nog vier dagen in dat gebied blijven, en wij waren maar met 8 man en zij met 4, en we hadden geen idee wat we met ze moesten beginnen. Je kunt ze niet meenemen. Er is maar een beperkte hoeveelheid voedsel. Uit de kontakten met het basiskamp wisten we wat ze wilden dat we deden - ze uit de weg ruimen. Ik wilde dat niet doen en toen ik op de operatiebasis terugkwam, zei een majoor tegen me: "Je weet dat we je bijna door de telefoon opdroegen om ze af te maken." Ik zei dat ik blij was dat hij dat niet had gedaan, omdat het pijnlijk zou zijn geweest om te weigeren het te doen. Ik wist verdomd goed dat ik ze niet zou doden. In een gevecht gaat het nog, maar met jongens met gebonden handen is het iets anders. Ik zou ze niet dood kunnen schieten vanwege het lawaai. Het zou iets erg persoonlijks zijn geweest, iets als het doorsteken met een mes. De majoor zei: "O, je had het zelf niet hoeven doen, je had ze aan Vietnamezen moeten overleveren." Vanzelfsprekend vindt men dat je zo op geen enkele manier verantwoordelijk bent voor wat er gebeurt. Dit is de algemene houding. Het is een glibberige moraal. Er waren maar heel weinig jongens van de Special Forces die hiervoor enige skrupules hadden. Verdomd weinig. Geleidelijk aan, doordat al deze feiten op me inwerkten, moest

ik het feit accepteren dat, communistisch of niet, de overgrote meerderheid van het volk pro-Vietcong en anti-Saigon was. Ik moest ook accepteren dat de stelling "wij zijn in Vietnam omdat we sympathiseren met het streven en de wil van het Vietnamese volk" een leugen was. Als dit een leugen is, hoeveel leugens zijn er dan nog meer?

Ik neem aan dat één van de eerste dingen die me vanaf het allereerste begin tegenstonden in Vietnam, de veroordeling van het ARVN als een kracht in de strijd was: "de Vietnamezen zijn laf... de Vietnamezen weten niet wat discipline is... de Vietnamezen hebben geen flauw idee van tactiek en strategie... enz. enz. "Maar ook de Vietcong bestaat uit Vietnamezen. In de Amerikaanse militaire archieven in Saigon lees je keer op keer hoe één Vietcong-compagnie twee of zelfs drie ARVN-compagnieën omsingelt en vernietigt. In diezelfde archieven vind je gevallen waarin een Vietcong-compagnie, die is omsingeld door ARVN-bataljons, een verwoed gevecht begint en de omsingeling doorbreekt. Ik heb er de bewijzen van gezien dat de Vietcong onder verschrikkelijke verliezen mitrailleurstellingen over open terrein aanviel. Dat kun je niet doen met ongedisciplineerde bandieten. De tactiek en de strategie van de Vietcong hebben nu al zoveel jaren sukses, dat alleen enorme vuurkracht en ondersteuning vanuit de lucht van onze kant de overwinning van de Vietcong heeft kunnen verhinderen. Alle Vietcong-strijders zijn Vietnamezen. Waar zit het verschil in? Majoor "Charging Charlie" Beckwith, de commandant van de Special Forces in Plei Me, gebruikte termen als "toegewijd", "taai", "gedisciplineerd", "goed getraind" en "moedig" om de Vietcong te beschrijven, en veroordeelde vrijwel meteen daarna de Vietnamezen aan onze kant.

Het werd duidelijk dat de beweegredenen de voornaamste faktor in dit probleem vormen. De Vietcong-soldaat gelooft in het doel waarvoor hij vecht. Hij gelooft dat hij voor onafhankelijkheid van zijn land strijdt. Hij heeft vertrouwen in zijn leiders, die zich nog toegewijder dan hijzelf tonen. Zijn officieren wonen in dezelfde hutten en eten hetzelfde voedsel als hijzelf. De soldaten van de regering weten dat hun leiders hun positie door familie, geld of als beloning voor politieke gunsten hebben gekregen. Zij weten dat hun officieren vóór alles geïnteresseerd zijn in het veroveren van weelde en privileges. Hun kapiteins en majoors eten in Franse restaurants en betalen evenveel voor één maaltijd als hun soldaten in de week verdienen. Zij slapen met maîtresses in bewaakte villa's. Ze vinden altijd excuses om niet met hun mannen de strijd in te gaan. De regeringssoldaten zien de officieren liegen over de rol die ze in de strijd hebben gespeeld. De soldaat weet dat zijn soldij hem wordt onthouden als dat maar even mogelijk is. Hij weet dat de uitrusting die hij nodig kan hebben, in de stad wordt verkocht. Zijn enige beweegreden is de wetenschap, dat hij alleen strijdt om een systeem in stand te houden, dat hem onontwikkeld en arm heeft gehouden. Er zijn hem zoveel beloften gedaan die later werden gebroken, dat hij nu niets meer gelooft van wat de regering zegt.

(.....)

De ARVN-troepen en hun commandanten weten dat, wanneer zij de Vietcong niet lastig vallen, ze veilig zullen zijn voor Vietcong-aanvallen. Ik zal nooit vergeten hoe geschokt we waren toen we ontdekten dat verscheidene troepencommandanten en districtshoofden privé overeenkomsten met "de vijand" sloten.

De archieven in Saigon vermelden gevallen, waarin regerings-troepen met Amerikaanse adviseurs van de Vietcong opdracht kregen om de wapens neer te leggen en de Amerikanen in de steek te laten. De troepen deden dat en de Vietcong hield zich aan zijn belofte dat de troepen ongemoeid zouden worden gelaten. In een poging om de slinkende populariteit van de Vietcong te bewijzen, werd sterk de nadruk gelegd op de aantallen Vietcong-deserteurs. Zelfs wanneer je de geringe mogelijkheid accepteert dat deze getallen juist zouden zijn, zijn ze nog waardeloos in vergelijking met de desertie uit de regerings-troepen. De officieel toegegeven desertiecijfers en pogingen om de dienstplicht te ontlopen zijn, zelfs in de gereduceerde vorm waarin ze bekend worden gemaakt, verbluffend. Gewoonlijk worden alleen de gevallen waarin een deserteur weer wordt gevangen, bekend gemaakt. Als ik in de Vietnam OPSUMS (Operational Summaries) en de kranten las, werd herhaaldelijk gewag gemaakt van honderden ARVN-soldaten, die na grote gevechten als vermist werden opgegeven. De bedoeling is dan dat de lezer hieruit opmaakt dat deze honderden, die inmiddels tot duizenden zijn opgelopen, door de Vietcong gevangen zijn genomen. Ze worden in geen geval als deserteurs geregistreerd. Als dat waar was, zou de heft van de Vietcong op het ogenblik de handen vol hebben als bewaker in de krijgsgevangenenkampen, wat natuurlijk belachelijk is.

Dat gebrek aan enthousiasme en de tegenzin om de strijd in te gaan waren niet moeilijk te verklaren. De meerderheid van het volk is hetzij anti-Saigon of pro-Vietcong of beide, en het ARVN wordt uit het volk gerekruteerd.

Ik was niet de enige van mijn tijdgenoten die het merendeel van deze dingen wist. Maar wanneer iemand onze aanwezigheid in Vietnam in twijfel trok - aan de hand van de feiten - kregen we altijd dezelfde redenering te horen: "We moeten de verbreiding van het communisme ergens tegenhouden...als we de commies hier niet bestrijden, zullen we in ons eigen land tegen ze moeten vechten...als wij vertrekken wordt de rest van Azië rood...de Vietnamezen zijn onontwikkelde mensen die zijn bedrogen; ze begrijpen het verschil tussen democratie en communisme niet...."

Doordat ik zelf heftig anti-communistisch was, werd ik een hele tijd door deze 'argumenten' tevredengesteld. Ik denk eigenlijk dat ik alleen doordat ik deze zelfde dingen voortdurend tegen mezelf zei, in staat was deel te nemen aan de dingen die ik in Vietnam deed. Maar hielden we het communisme tegen? Zelfs in de korte tijd die ik in Vietnam heb doorgebracht, beheerste de regering van dag tot dag minder land. Hoe meer troepen en geld we het land binnenbrachten, des te meer haatte het volk ons. Landen in alle delen van de wereld verloren hun sympathie voor onze positie in Vietnam. Landen die tot nu toe een neutraal standpunt hadden ingenomen, waren heftig anti-Amerikaans aan het worden. Een dorp bij Tay Ninh waar ik zes maanden eerder veilig had geslapen, was nu het centrum geworden van een Vietcong-operatie die twee Amerikaanse vrienden van mij het leven kostte. Een Special Forces-groep die in dat gebied opereerde, werd binnen vier maanden bijna gedecimeerd. Burgervertegenwoordigers van de United States Operations Mission (USOM), die vroeger betrekkelijk veilig per voertuig door het land konden reizen, werden nu omtvoerd en gedood. Net als militairen moesten ze nu door de lucht reizen.

Het werkelijke probleem was, of het communisme ondanks of juist door onze bemoeiing veld won.

De zienswijze dat de onontwikkelde boeren onvoldoende politiek volwassen waren om te kunnen kiezen tussen communisme en democratie en "...we doen dit alleen maar voor jullie eigen bestwil", scheen in het begin -ondanks de welbekende kolonialistische klank- een zekere waarde te hebben. Maar toen herinnerde ik me, dat de meeste dorpen soms onder Vietcong-kontrole en soms onder regeringsskontrole stonden. Hoeveel Amerikanen konden de twee kanten van het vraagstuk van zo nabij onderzoeken? Hoe vaker regeringstroepen door een gebied trokken, hoe groter de zekerheid was dat de bevolking sympathie voor de Vietcong zou krijgen. De Vietcong-soldaten sliepen dan misschien in hun huizen, maar regeringstroepen plunderden ze. Vaak hielp de Vietcong met het zaaien en oogsten, maar de regeringstroepen roofden altijd de oogst in hun gebied. Verkrachting wordt bij de Vietcong streng gestraft. Bij het ARVN is het zo algemeen dat het zelden wordt gerapporteerd, uit vrees voor nog ergere wreedheden.

Ik zag de Luchtlandingsbrigade Nha Trang binnentrekken. Nha Trang is een regeringsstad en de Vietnamese Luchtlandingsbrigade behoort tot de regeringstroepen. Ze waren in feite oorspronkelijk getraind door de Special Forces en ze hielden de stad drie dagen lang in de greep van de angst. De winkeliers zamelden geld in om ze de stad uit te krijgen; café's en bars werden gesloten.

De soldaten randden op straat vrouwen aan. Ze hadden de gewoonte om een bar of een café binnen te gaan en allerlei eten te bestellen. Als de rekening kwam betaalden ze niet. In plaats daarvan vernielden ze dan eenvoudig het interieur en sloegen het servies kapot. Terwijl deze mannen vrouwen aanrandden stond de politie toe te kijken, machteloos of niet tot hulp bereid. In feite is de toestand zo moeilijk, dat Amerikaanse troepen, als ze samen met de Vietnamese Luchtlandingsstroepen in één stad zijn, het bevel krijgen 's avonds binnen te blijven om te voorkomen dat ze letsel oplopen.

Het was één grote leugen. We beschermden de vrijheid van Vietnam niet. Er was geen vrijheid om te beschermen. Het uiten van oppositie tegen de regering betekende de gevangenis of de dood.

Neutralisme was verboden en strafbaar. Kranten die verkeerde dingen schreven werden opgeheven. De meeste mensen hebben zelfs niet de vrijheid om het land te verlaten, en Vietnam is één van de weinige landen die het toegestane aantal Amerikaanse immigratievisa niet gebruikt. Je kunt het allemaal zelf zien als de rode schellen je eenmaal van de ogen zijn gevallen. Wij zijn niet de vrijheidsstrijders. Wij zijn de Russische tanks die de hoop van een Aziatisch Hongarije vernietigen.

Wij hebben Vietnam geen democratie gebracht, maar anti-communisme. Dat is de enige keus die dorpsbewoners hebben. Daarom hebben de meesten van hen zich aangesloten bij de Vietcong en schuwen ze het alternatief. Het volk herinnert zich dat, toen ze hun nationale onafhankelijkheid op de Fransen veroverden, het de Amerikanen waren die de Fransen hielpen. Hun kinderen worden gedood door Amerikaanse anti-communistische bommen. Het is het Amerikaanse anti-communisme dat de ene diktator na de andere in Saigon heeft gesteund. Als hun kinderen worden verbrand door anti-communistische napalm, doet het er weinig toe dat een anti-communistische militaire arts van de Special Forces ze later komt verbinden.

(.....)

Toen ik in Viet Nam was, jammerde de Amerikaanse en/of de Saigon-regering er altijd over dat Noord-Viet Nam de akkoorden van Genève schond. Maar mijn eigen onderdeel, de Special Forces, was oorspronkelijk naar Viet Nam gekomen in burgerkleding, met burgerpaspoorten met het specifieke doel om de inheemse groepen voor de CIA te trainen en te bewapenen, een schending van de Akkoorden. Het respect dat Saigon voor de Akkoorden had, werd het beste gesymboliseerd door een politieke prent in de Saigon Post. Je zag daarop een man wateren op een rol waarop stond "Akkoorden van Genève, 1954". Toen de troepen van het Delta Projekt de wapenopslagplaats bij de Vung Ro Baai vonden, leverde Generaal Nguyen Khan die wapens triomfantelijk over aan de drie mannen van de Internationale Controle Commissie, als bewijs voor iedereen dat Hanoi de Akkoorden had geschonden. Kennelijk waren de commissieleden te beleefd om op te merken dat de wapens waren gevonden door mannen in uniform die door de Amerikanen waren verstrekt, mannen die Amerikaanse wapens droegen, die waren getraind en werden betaald door de Amerikanen. Ze vermeldden evenmin dat de generaal in een Amerikaanse heli-copter naar die plek was gevlogen en dat de wapens door zeelieden met Amerikaanse training in een schip van Amerikaans fabrikaat werden geladen.

Het had een hele tijd geduurd en er was een hele berg feitenmateriaal voor nodig geweest, maar ik had tenslotte een paar waarheden ontdekt. De wereld bestaat niet slechts uit goede en kwade mensen. Anti-communisme is een waardeloos surrogaat voor democratie. Ik weet nu dat er vele vormen van communisme zijn, maar geen daarvan trekt me aan. Op de lange duur geloof ik niet dat Viet Nam beter af zal zijn onder Ho's soort communisme. Maar het is niet aan mij of aan mijn regering om dat uit te maken. Die beslissing moeten de Vietnamezen zelf nemen. Ik weet ook dat wij de opbouw van een militair monster hebben toegestaan, dat onze verkozen functionarissen voorliegt, en dat ze allebei het Amerikaanse volk voorliegen.

Wie de oorlog en de bombardementen verdedigt, hoewel hij ze betreurt, met het argument dat het communisme wordt tegengehouden, moet de woorden van de Vietnamese piloot na een bombardement ter harte nemen: "Ik geloof dat we vandaag misschien veel mensen tot de Vietcong hebben bekeerd."

De Nazi-bombardementen van Londen ontmoedigden de bewoners van die stad niet. Wij zijn niet de enigen die sympathie voor de underdog hebben. Mensen in andere landen zullen steeds meer sympathie krijgen voor dit kleine agrarische land, dat door het rijkste en machtigste land ter wereld wordt verpletterd.

D E E S C A L A T I E

door Maurice Duverger (Le Monde 9-7-66)

Hoe meer een democratisch land misbruik maakt van zijn materiële macht om een klein volk op de knieën te brengen, des te meer is het in tegenspraak met zijn eigen principes. Aanvankelijk kan het conflict op het morele vlak blijven en slechts door enkele intellectuelen gevoeld worden. Maar langzamerhand moet men beslissingen nemen en dan dringt zich opeens de keuze op tussen trouw aan de principes en de vernietiging van een regiem dat daarop gebaseerd is. Zo hebben, wij Fransen vijf jaar geleden moeten kiezen tussen de vestiging van een dictatuur in Parijs om onze macht in Algerije te behouden, of het loslaten van Algerije om de democratie in Parijs te behouden.

De Verenigde Staten zien zich nog niet direkt voor dit dilemma geplaatst. Voorlopig proberen ze nog het verschil tussen hun principes en hun daden voor zichzelf te verbergen. De generaals van Franco pretendeerden en geloofden dat ze soldaten van Christus waren. De Amerikaanse regeringsleiders pretenderen en geloven dat ze verdedigers zijn van de democratie. Hun theorie van de kruistocht voor de vrijheid had tien of vijftien jaar geleden enige schijn van oprechtheid, toen het communisme het gezicht had van Stalin, van de concentratiekampen, van de geheime politie en van de terreur. Deze theorie wordt steeds minder houdbaar naarmate enerzijds het communisme evolueert en anderzijds het verzet van de overheerste volkeren ertoe leidt dat men ze onder steeds hardere en steeds meer kunstmatige dictaturen brengt. Volgens westerse normen is het regime van Ho Tsji Minh geen model van vrijheid. Maar volgens dezelfde normen is de regering Ky dat nog minder, evenals het merendeel der militaire dictaturen in Latijns Amerika. Ook al zou het communisme een Amerikaanse democraat meer choqueren, dan zou toch de essentiële vraag blijven: heeft men het recht een volk te beletten communistisch te worden als dat volk het zelf wil?

Maar momenteel is de vraag nog niet duidelijk gesteld. De steun van het Amerikaanse volk aan de politiek van Washington berust op het idee dat Noord-Viet Nam agressie pleegt in Zuid-Viet Nam en dat zonder de steun van het Noorden het Bevrijdingsfront volkomen ineen zou storten. Zo geloofden vele Fransen tien jaar geleden dat het Algerijns Bevrijdingsfront zonder de hulp van Egypte geen weerstand meer zou bieden aan onze troepen.

De ogen van de Amerikanen zullen wel geopend worden, net zoals bij ons. Door de protesten van de studenten en intellectuelen, de ingezonden stukken, de televisie debatten van de laatste maanden, de opiniepeilingen, zien we dat men zich steeds meer van de realiteit bewust wordt. Maar we zien ook, net als bij ons, een fundamenteel conflict groeien tussen de democratische principes en de nationalistische gevoelens.

Daarin ligt een ander gevaar van een escalatie. Het lijkt gelukkig onwaarschijnlijk dat de oorlog in Viet Nam uit zal lopen op een wereldoorlog. Er is echter een risico dat de Amerikaanse democratie er door in gevaar komt doordat de macht van het "militair-industriële complex", al aan de kaak gesteld door Eisenhower in diens afscheidsrede, groter wordt, de politieke invloed van het leger toeneemt en de banden tussen

het leger en reactionaire kringen steviger worden. Ongetwijfeld zal het sluiten van een vrede geen oplossing voor deze kwestie brengen, want zoals de zaken nu staan zal het zeken een vrede zonder glorie zijn, die frustratie-gevoelens met zich mee zal brengen, zoals de Akkoorden van Genève in Frankrijk. Maar hoe langer men wacht, des te groter zal de frustratie zijn, en des te groter zal het gevaar zijn dat ze samen valt met een nog grotere tegenstelling tussen imperialisme en democratie namelijk in de landen die dichterbij de Verenigde Staten liggen, en die ze lange tijd als hun privé jachtterrein hebben beschouwd. De Amerikanen zouden het schandelijk vinden als daar een communistisch of zelfs socialistisch bewind zou komen. Vandaag hebben de Verenigde Staten de gewetenscrisis die de Fransen tijdens de oorlog in Indoshina hadden. Morgen zullen ze waarschijnlijk in Latijns Amerika onze gewetenscrisis van de Algerijnse oorlog hebben; een veel ernstiger crisis, zoals het voorbeeld van Cuba bewijst. Hoe langer de eerste crisis zal duren, des te erger zullen haar consequenties zijn en des te meer haar terugslag op de tweede crisis.

V I E T N A M E S E B O E D D H I S T

spreekt zich uit (Sanity, juli 1966)

Een Boeddhistische monnik, die de stem laat horen van boeren en Boeddhisten in Zuid-Viet Nam, maakt een wereldreis met een oproep tot actie om een eind te maken aan de oorlog.

"Twintig jaar lang is er in ons land gevochten en de verbittering hierover heeft ons leven tot in zijn diepste vezels aangetast", zei hij tot journalisten in Londen. "We zijn de oorlog moe en we willen vrede. Amerika wil een anti-communistisch Viet Nam, maar de Vietnamezen willen vrede. Ze willen geen communisme, maar ze willen vooral geen oorlog. En de oorlog zal het communisme in Viet Nam verbreiden".

Zijn naam is Thich Nhat Hanh, hij is directeur van de School voor Sociale Studies van de Universiteit van Saigon, en een beroemd Vietnamees dichter.

"De oorlog heeft niet alleen menselijke levens, maar ook menselijke waarden vernietigd. Het is nu absurd om tegen een Vietnamees boer te spreken over menselijke waardigheid, daar is niets meer van over. Als een paar leden van de Vietcong in een dorp komen, dan wordt dat dorp verwoest door Amerikaanse bommen. En met elk bombardement groeit de haat jegens Amerika en zijn regering Ky en gaan meer mensen het Bevrijdingsfront (de Vietcong) ondersteunen!"

"De boeren zien de blanke westerlingen hun land bezetten, hun politici controleren, hun dorpen bombarderen en hun mensen doden. Amerika zou een militaire overwinning kunnen behalen, maar slechts ten koste van het hele land en het hele volk, dat ze zouden moeten vernietigen."

Hij zei dat de regering Ky slechts een marionet van Amerika was voor diens oorlogsdoeleinden; het had geen vrijheid en het vertegenwoordigde het Zuidvietnamese volk niet. Een eerste vereiste voor de vrede zou zijn een werkelijk onafhankelijke coalitie regering, gekozen voor wederopbouw en niet voor oorlog, en deze regering zou door alle landen ter wereld ge-

steund moeten worden. Dit soort regering wensen de Boeddhisten en zou door de boeren gesteund worden. Ze hoeven niet bang te zijn voor een machtsovername door de communisten, die slechts 5% van de Vietcong uitmaken. En als Zuid-Viet Nam een regering zou krijgen die onafhankelijk zou zijn en een open oog zou hebben voor de wensen van het volk, dan zou de Vietcong zijn steun en zijn reden tot rebelleren verliezen. Hanh zou gaarne zien dat zowel Amerikaanse als Noordvietnamese troepen zich terugtrokken. De Noordvietnamese troepen zouden gaan als een regering van het volk dat zou wensen. Een oplossing van de oorlog zou kunnen inhouden:

1. stopzetting van de bombardementen in Noord en Zuid.
2. een staakt het vuren
3. een duidelijk bewijs van de bedoeling van de Amerikanen zich terug te trekken binnen een vastgesteld aantal maanden
4. weigering van de Amerikanen om een groep tegen een andere te ondersteunen bij het samenstellen van een onafhankelijke regering
5. hulp van de Verenigde Staten bij het herstel van de oorlogsschade, in Viet Nam aangericht.

Thich Nhat Hanh komt van 22 tot 25 juli naar Nederland, samen met Alfred Hestler, op uitnodiging van het Comité van het geweten inzake Viet Nam.

De monnik zal besprekingen voeren met vertegenwoordigers van dit Comité.

Daarnaast zal hij ontmoetingen hebben met diverse vooraanstaande persoonlijkheden in het godsdienstig, politieke en wetenschappelijke leven.

B O M B A R D E M E N T E N O P H A N O I

Jean Raffaelli, speciale correspondent van Agence France-Presse, was tijdens de bombardementen in Hanoi:

"Het was niet mogelijk het aantal slachtoffers te schatten, maar het af en aanrijden van ambulancewagens en de drukte in het grootste ziekenhuis van Hanoi, waar persmensen, die om inlichtingen kwamen met een kluitje in het riet werden gestuurd omdat de doktoren wel iets beters te doen hadden, deed vermoeden dat het aantal slachtoffers behoorlijk hoog was".

(The Sunday Times 3-7-66)

D E B E L A N G R I J K S T E G E B E U R T E N I S S E N van 4-7-66 tot 16-7-66

- 4-7-66 De Amerikanen gaan door met hun bombardementen op olieopslagplaatsen bij Hanoi en Haiphong. China verklaart zich nog meer onthouden te achten van beperkingen op de hulpverlening aan Noord-Viet Nam.
- 6-7-66 De Amerikaanse beëindigen de operatie El Paso, die vijf weken duurde op 120 km ten noorden van Saigon. Volgens Amerikaanse berichten zouden 418 opstandelingen zijn gedood en 29 gevangen genomen.

- 8-7-66 De eerste minister van India, mevrouw Ghandi, begint een aktie voor een nieuwe Geneefse konferentie. De leden-staten van het Warschau pakt besluiten vrijwilligers naar Viet Nam te zenden, indien Hanoi daarom vraagt.
- 11-7-66 De Amerikaanse regering maakt bekend, dat door de eerste aanvallen op de olieopslagplaatsen niet 80%, maar 40% was verwoest. De eerste waarnemers waren gehinderd door de rookontwikkeling. Wel verklaart Goldberg bij de paus, dat men heeft waargenomen, dat er bij de aksies vrijwel geen slachtoffers onder de burgerbevolking zijn gevallen.
- 12-7-66 McNamara verklaart, dat de omvang van de Amerikaanse land-en luchtstrijdkrachten in Zuid-Viet Nam verder zal worden vergroot. In juni werden 7000 aanvallen op Noord-Viet Nam uitgevoerd, tegen 4000 vluchten in maart. De Sovjet Unie maakt bekend haar economische en militaire hulp aan Noord-Viet Nam uit te zullen breiden.
- 13-7-66 Ky brengt enkele wijzigingen in zijn regering aan. De Gaulle veroordeelt de Amerikaanse oorlog in Viet Nam en dringt aan op neutralisering van Indo-China.
- 16-7-66 Hanoi maakt bekend de neergehaalde Amerikaanse vliegers als oorlogsmisdadigers te willen berechten. Amerikaanse leiders dreigen met nog massalere terreur tegen de Vietnamese bevolking.

(N.R.C.)

L I T E R A T U U R O V E R V I E T N A M

Viet Nam International, an emergency Bulletin of the International Confederation for Disarmament and Peace. Een onregelmatig verschijnend blad met nieuws over aksies tegen de Vietnamese oorlog uit de hele wereld. Abonnement voor 24 nummers. £ 1-10-0 bij Viet Nam International 3 Hendon Avenue, London N3.

Peace in Viet Nam, a new approach in South East Asia, een rapport van de Amerikaanse Quakers. Uitgeverij Hill and Yang.

Viet Nam Witness 1953-66, door Bernard Fall. Een verzameling van de beste artikelen van de Zuidoost-Azië deskundige Fall. Uitgeverij F.A. Praeger, \$ 6,95

Dien Bien Phu (Third Edition, revised and enlarged) door generaal Giap. Generaal Giap geeft een Vietnamese beschrijving van de slag die een einde maakte aan de eerste Vietnamese oorlog. Uitg. Foreign Languages Publishing House (Hanoi) \$ 1,75.

South Viet Nam, on the road to victory. Een fotoboek over de strijd van het Bevrijdingsfront tegen de Amerikanen. Uitg. Liberation Publishing House. In Nederland: Pegasus, f 5,90.

M E D E D E L I N G E N

Aksiegroep Viet Nam (Belieslaan 2, Heiloo)
Zondag 21 augustus. Stille protest mars tegen de oorlog in Viet Nam. Verzamelen half acht bij de Dokwerker, Amsterdam.

Jongerenkomitee voor Vrede en Zelfbeschikking voor Viet Nam. (postbus 2056, Amsterdam). Het Jongerenkomitee verspreid een prentbriefkaart, geadresseerd aan minister Luns, met het verzoek aan de Nederlandse regering zich te distanciëren van de Amerikaanse politiek in Viet Nam. Te bestellen voor 25 cent per stuk op postgiro 611302 (10 cent extra storten voor verzendkosten).

Vietnam-petitionnement (K.F. Bouman, M.D. de Grootstraat 103, Goes). Handtekeningenlijsten voor een petitionnement aan de Tweede Kamer zijn op bovenstaand adres verkrijgbaar.

Half augustus verschijnt het boek:

DE KWESTIE-VIET NAM, FEITEN EN ACHTERGRONDEN

schrijvers: P. Korver
H. Amptmeyer
S. Bosgra
T. Visser
Fr de Vries

eindredaksie: R.R. Eybersen
met een voorwoord van prof. dr. J. Verkuyl, en een aanbeveling van de ASVA. Uitg. Polak en Van Gennep. Prijs f 6.50.
Bestel nu dit boek reeds door storting van f 6.50 op het giro-nummer van het Viet Nam Bulletin. U krijgt het onmiddellijk na verschijnen franko thuisgestuurd.

D R U K W E R K

Frankering
bij abonnement
AMSTERDAM

Afz. Viet Nam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam-4